

بررسی شیوع نقایص تکاملی مینا در دانش آموزان ۱۳ - ۱۱ ساله ساکن رشت

دکتر معصومه اسکندری* - دکتر علیرضا خصوصی ثانی**

*استادیار گروه اطفال دانشکده دندانپزشکی گیلان
**دندانپزشک

تاریخ دریافت مقاله: ۸۴/۱۰/۱۰

تاریخ پذیرش: ۸۵/۱/۲۹

چکیده

مقدمه: تغییر نمای طبیعی و شفاف مینا با عنوان آسیب تکاملی مینا توصیف می‌شود. این آسیب‌ها دندان‌ها را از نظر زیبایی و همین‌طور استعداد به پوسیدگی متأثر می‌کند که بارزترین آن بروز لکه‌های مات است که در هنگام تکامل جوانه‌های دندان اتفاق می‌افتد و از نظر ظاهر ناخوشایند است. علل ضایعات مینا موضعی یا سیستمیک است.

هدف: بررسی شیوع نقص تکاملی مینا در دندان‌های دائمی دانش آموزان ۱۱ تا ۱۳ ساله ساکن رشت است.

مواد و روش‌ها: این تحقیق به صورت توصیفی مقطعی و با نمونه‌گیری خوشه‌ای در ۵۷۸ دانش آموز (۲۸۶ پسر و ۲۹۲ دختر) مدرسه‌های رشت با دامنه‌ی سنی ۱۱ تا ۱۳ ساله انجام شده است (سال ۱۳۸۲).

آسیب‌های مینا با استفاده از شاخص DDE (Developmental Defect of Enamel) بدون در نظر گرفتن علت بروز و برحسب شکل ظاهری تقسیم بندی شد. نتایج بر اساس آزمون کای دو و آنالیز شد. در بررسی پوسیدگی از شاخص DMFT استفاده شد.

نتایج: ۱- ۵۹/۸٪ افراد حداقل یک دندان مبتلا داشتند که بیشتر مربوط به سطح لبیال دندان ۲۱ بود.

۲- میانگین DMFT $2/05 \pm 2/01$ بدست آمد.

۳- براساس آزمون کای دو اختلاف سنی و جنسی معنی داری از نظر ضایعات مینا وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: حداقل نیمی از دانش آموزان معاینه شده دچار نوعی آسیب مینا بودند که در دندان‌های قدامی بیش از خلفی وجود داشت و احتمالاً به علت مدت طولانی تر تکامل این دندان‌ها باشد.

کلیدواژه‌ها: دانش آموزان / شاخص دی ام اف / مینای دندان

مقدمه

تغییر در نمای طبیعی و شفاف مینا که قبل از رویش دندان ایجاد شده باشد ضایعات تکاملی مینا نامیده می‌شود (DDE). این ضایعات در زیبایی دندان‌ها تأثیر می‌گذارد و صورتی که بر دندان‌های خلفی در محل شیارها واقع شود باعث تشدید پوسیدگی خواهد شد و درمان آن چه در دندان‌های قدامی و چه در دندان‌های خلفی با صرف هزینه زیادی همراه خواهد بود (۱).

علاوه بر پوسیدگی، ایجاد آسیب مینا بر روی دندان از دیگر بیماری‌هایی است که می‌تواند دندان را در زمان آهکی شدن یا اوایل تشکیل جوانه دندانی متأثر کند.

تغییر نمای طبیعی در مینا به شکل لکه مات، شیار یا حفره یا نبود کامل مینا بروز می‌کند.

علاوه بر آمولوژن‌زایمپر فکتا (Amelogenesis Imperfecta)، دنتینوژن‌زایمپر فکتا (Dentinogenesis) و نارسائی‌های ژنتیکی مشابه، به‌طور کلی علت این نقایص به دو دسته کلی موضعی و سیستمیک (عمومی) تقسیم می‌شوند که گروه دوم شامل تعداد زیادی از بیماری‌ها از جمله بیماری‌های عفونی، متابولیک، کلیوی، کبدی، روده‌ای، همولیتیک، بیماری‌های همراه با تب شدید در دوران کودکی، آلرژی، مسمومیت با داروها از جمله تتراسیکلین، ویتامین D، تالیدومید، فلورید (دریافت بیش از حد فلورید در زمان تکامل مینا) و سوء تغذیه است.

علل موضعی در دندان‌های دائمی به علت ضربه یا